

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Het VOC-bedrijf op Ceylon : een voornamige vestiging van de Oost-Indische Compagnie in de 18de eeuw

Belt, A. van den

Citation

Belt, A. van den. (2008, April 10). *Het VOC-bedrijf op Ceylon : een voornamige vestiging van de Oost-Indische Compagnie in de 18de eeuw*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/12688>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/12688>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Stellingen

behorende bij het proefschrift:

Het VOC-bedrijf op Ceylon

- 1 Zonder de particuliere activiteiten van haar dienaren was de VOC eerder ter ziele gegaan.
- 2 Het bestuur van de VOC op Ceylon en de kwaliteit van haar dienaren mag men - zeker voor wat betreft het einde van de achttiende eeuw - als behoorlijk tot zeer behoorlijk kwalificeren.
- 3 VOC-Ceylon (1656 – 1796) is een fraai voorbeeld van het eind negentiende-eeuwse begrip ‘colonie d’exploitation’.
- 4 De kwantitatieve bronnen, meer in bijzonder die met betrekking tot de financiële verantwoording van Ceylon, vertonen - op micro- zowel als op macro-niveau - soms dusdanige incongruenties dat de onderzoeker wordt aangeraden een wens tot de uitvergroting van deze bevinding naar het cijfermateriaal aangaande het gehele Aziatische bedrijf van de VOC vooralsnog te onderdrukken.
- 5 Het kolonialisme, in de betekenis van politieke overheersing van overzeese gebieden, is toe aan een positieve herwaardering .
- 6 De geschiedschrijving van het VOC-imperium in Azië kan er bij winnen indien de afzonderlijke vestiging in de Oost – in stede van het functioneren van de Maatschappij aldaar als geheel - tot uitgangspunt wordt genomen.
- 7 De bewaard gebleven series Ceylonse land- en hoofdthombo’s hebben het karakter van een exclusief (slechts de oude landbezittende klasse betreffend) en statisch register dat slechts een momentopname representeert.
- 8 De opvatting dat de VOC zich in de loop van de achttiende eeuw *steeds meer* als ‘koning’ manifesteert (ten detrimente van haar oorspronkelijke opdracht van ‘koopman’) vindt geen overtuigend bewijs in de kwantitatieve bronnen.
- 9 De Rijksmonumentenlijst met panden die de overheid meent beschermingswaardig te zijn, dient te worden gecomplementeerd door een register van zo snel mogelijk te slopen naoorlogse percelen, waaronder vele onder architectuur ontworpen.
- 10 Van Oldenbarneveldt bracht tot stand wat Balkenende bewust liet glippen: de samenvoeging van op secundair niveau opererende bedrijven tot één grote speler op het mondiale vlak (de Verenigde Oost-Indische Compagnie enerzijds en de bundeling ING – ABN Amro anderzijds). De ware VOC-mentaliteit die daadkracht en visie accentueert dient laatstgenoemde politicus derhalve te worden ontzegd.

(voor errata op de tekst van het proefschrift, zie ommezijde)

Stellingen

behorende bij het proefschrift:

Het VOC-bedrijf op Ceylon

- 11 Zonder de particuliere activiteiten van haar dienaren was de VOC eerder ter ziele gegaan.
- 12 Het bestuur van de VOC op Ceylon en de kwaliteit van haar dienaren mag men - zeker voor wat betreft het einde van de achttiende eeuw - als behoorlijk tot zeer behoorlijk kwalificeren.
- 13 VOC-Ceylon (1656 – 1796) is een fraai voorbeeld van het eind negentiende-eeuwse begrip ‘colonie d’exploitation’.
- 14 De kwantitatieve bronnen, meer in bijzonder die met betrekking tot de financiële verantwoording van Ceylon, vertonen - op micro- zowel als op macro-niveau - soms dusdanige incongruenties dat de onderzoeker wordt aangeraden een wens tot de uitvergroting van deze bevinding naar het cijfermateriaal aangaande het gehele Aziatische bedrijf van de VOC vooralsnog te onderdrukken.
- 15 Het kolonialisme, in de betekenis van politieke overheersing van overzeese gebieden, is toe aan een positieve herwaardering .
- 16 De geschiedschrijving van het VOC-imperium in Azië kan er bij winnen indien de afzonderlijke vestiging in de Oost – in stede van het functioneren van de Maatschappij aldaar als geheel - tot uitgangspunt wordt genomen.
- 17 De bewaard gebleven series Ceylonse land- en hoofdthombo’s hebben het karakter van een exclusief (slechts de oude landbezittende klasse betreffend) en statisch register dat slechts een momentopname representeert.
- 18 De opvatting dat de VOC zich in de loop van de achttiende eeuw *steeds meer* als ‘koning’ manifesteert (ten detrimente van haar oorspronkelijke opdracht van ‘koopman’) vindt geen overtuigend bewijs in de kwantitatieve bronnen.
- 19 De Rijksmonumentenlijst met panden die de overheid meent beschermingswaardig te zijn, dient te worden gecomplementeerd door een register van zo snel mogelijk te slopen na oorlogse percelen, waaronder vele onder architectuur ontworpen.
- 20 Van Oldenbarneveldt bracht tot stand wat Balkenende bewust liet glippen: de samenvoeging van op secundair niveau opererende bedrijven tot één grote speler op het mondiale vlak (de Verenigde Oost-Indische Compagnie enerzijds en de bundeling ING – ABN Amro anderzijds). De ware VOC-mentaliteit die daadkracht en visie accentueert dient laatstgenoemde politicus derhalve te worden ontzegd.

(voor errata op de tekst van het proefschrift, zie ommezijde)